

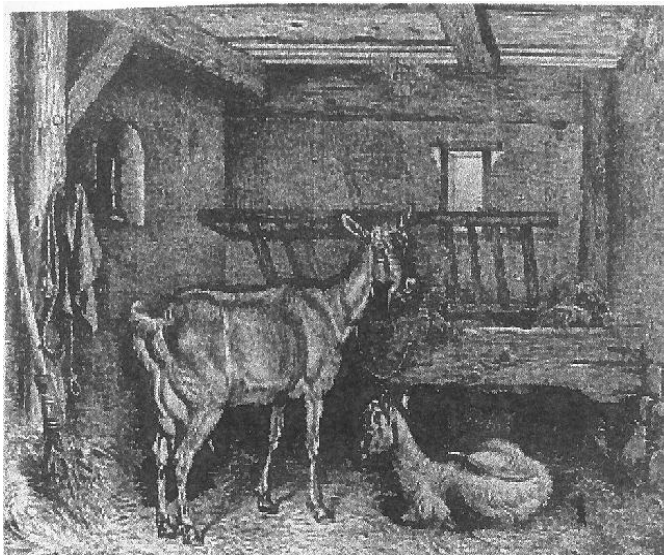
Det er jo GRU'somt!

Kommentar til Genressourceudvalgets (GRU) nye strategiplan af:



Birgit Bak
Avler af sortbroget dansk Landsvin
tidl. medlem af Genressourceudvalget

Så sker det igen, igen. En statslig institution hævder at have hals- og håndsret over bevaringsarbejdet med genetiske ressourcer i vores husdyr. Genressourceudvalget (GRU) har atter engang bevist, hvad skrivebordsarbejde og manglende føling med, hvad der sker i samfundet og hos hovedinteressenterne, kan føre til. I september dette år, var man "undercover", færdig med at skrive på en Strategiplan 2009 – 2012, for bevaringsarbejdet med private avleres sjældne og udryddelsestruede husdyr. Problemet er "bare", at avlerne ikke har været involveret, og så har man "liige" omskrevet en international konvention, for at få overstyringen til at hænge sammen.



Hvad har de dog gang i?

Iflg. GRU's plan, som blev offentliggjort i starten af oktober d.å., kan det nu lade sig gøre at bevare husdyr in situ (i oprindelige miljøer) på spaltegulve, malket af robotter, uden halm eller adgang til grønt græs, selvom disse dyr er fra en tid, hvor et liv på marken i ekstensivt landbrug, var normalt. GRU har nemlig "behændigt" omskrevet begrebet in situ til:

"In situ (bevaring af levende dyr) bevaringsarbejdet kan foregå i alle miljøer, under ekstensive og intensive forhold, hos store og små avlere og hos private og offentlige."

Læser man Biodiversitetskonventionen (Rio-konventionen), som er grundlaget for alt bevaringsarbejdet med husdyrgenetiske ressourcer, findes her en noget anden definition på begrebet. I Artikel 2, under definitioner står:

"In situ-betingelser : betingelser, hvor de genetiske ressourcer findes i økosystemer og naturlige levesteder og, for så vidt angår opdrættede og dyrkede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber.

In situ-bevaring: bevaring af økosystemer og naturlige levesteder og opretholdelse og genetablering af levedygtige populationer af arter i deres naturlige omgivelser og, for så vidt angår opdrættede eller dyrkede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber."

Her er da vist noget GRU har misforstået!

Kan man få en forklaring?

Affødt af bl.a. ovennævnte formulering samt det faktum, at ingen avlere uden for Udvalget har kendt til, hvilke planer GRU havde gang i, besluttede jeg, at nok er nok. Fødevareminister Eva Kjer Hansen måtte da kunne forklare, hvad dette hendes ressortudvalg havde gang i. Jeg rettede derfor henvendelse til hende, med kopi til GRU, Miljøministeren, Fødevareudvalget, Miljøudvalget samt en stor gruppe af mig kendte interessenter inden for bevaringsarbejdet.

Efter en gennemgribende forklaring på, nogle af de steder, jeg mente GRU var på vildspor med deres strategiplan, stillede jeg Ministeren følgende spørgsmål:

- Er Ministeren villig til, at lave planer, der umiddelbart ikke lader til at være i overensstemmelse med indgåede internationale aftaler?

- Har Ministeren forholdt sig til, hvor meget in situ bevaring, der vil være tilbage ved strategiplanens udløb i 2012, hvis man skal betragte in situ ud fra Biodiversitetskonventionens definitioner?
- Har Ministeren eller dennes eksperter dokumentation for, at faktorerne i moderne intensive miljøer ikke vil virke som mutagener på de udryddelsestruede gamle danske husdyrracer, så det kan ende med at medføre tab af vigtige genetiske egenskaber?
- Har Ministeren forholdt sig til, hvorvidt man kan overholde Interlaken Deklarations formulering omkring agro-økosystemer, hvis der bliver færre og færre in situ besætninger (i Biodiversitetskonventionens definition) af udryddelsestruede gamle danske husdyrracer?
- Har Ministeren forholdt sig til, hvorvidt det kan lade sig gøre at udvikle en statsstyret økonomisk bæredygtig produktion af lavt ydende udryddelsestruede gamle danske husdyr?
- Hvis ja, har Ministeren så forholdt sig til, hvorvidt en statsstyret virksomhed af denne art kan forekomme konkurrenceforvridende?
- Har Ministeren tal for, hvorledes det kan blive rentabelt, for de avlere, der stadig ønsker at bevare dyrene in situ i henhold til Biodiversitetskonventionens formulering, når man fjerner de generelle dyretilskud til avlerne?
- Er Ministeren klar over, at avlerrepræsentanterne i Genressourceudvalget ikke har haft lov til at diskutere strategiplanen med avlerne, som de repræsenterer og hvis dyr det handler om, under udviklingen af denne?

Hele brevet kan læses på:

<http://www.ft.dk/dokumenter/tingdok.aspx?/samling/20091/almdel/FLF/bilag/20/index.htm>

Desuden har Bente Dahl (R), stillet spørgsmål til min henvendelse, som kan læses på:

<http://www.ft.dk/dokumenter/tingdok.aspx?/samling/20091/almdel/FLF/spm/42/index.htm>

Her en måned senere, har jeg modtaget svar fra Fødevareministeren. Dvs. svar fra GRU via Fødevareministeren. Dvs. i "svaret" er der ikke et eneste svar på mine spørgsmål, blot en masse vævende forklaringer, som desværre giver anledning til endnu flere spørgsmål fra mig og andre, der med spænding har ventet på, hvad Ministeren ville skrive. Nu har Fødevareminister Eva Kjer Hansen, så godt nok adviseret mig om, at jeg fremover skal "drøfte" strategiplanen med formanden for GRU samt dennes sekretær.

Dog mener jeg, denne sag er for vigtig til, at jeg vil lade mig affærdige af Fødevareministeren, da det er hendes ansvar og dialog med hende, jeg ønsker. Det er ligesom det, der følger med, når man beslutter sig for at blive minister på topplan!

Hvor skal vi hen do?

Min henvendelse til Fødevareminister Eva Kjer Hansen sluttede med ordene:

"Fra min egen tid som avlerrepræsentant i Genressourceudvalget kan jeg sige, at det er ovenud vigtigt, at bevare dialogen til baglandet, altså de avlere man repræsenterer. Derfor fordrer denne form for udvalgsarbejde fuld åbenhed. Mange avlere har store problemer med at se og mærke denne åbenhed hos det eksisterende udvalg. Ikke engang udvalgets hjemmeside har været regelmæssigt opdateret, på trods af at information til avlerne er en vigtig del af de vedtægter, som udvalget skal arbejde efter.

Jeg håber derfor meget, at Ministeren vil tage denne henvendelse alvorligt, så vi avlere kan bruge vores energi på at opbygge et solidt netværk fra neden med staten som den støttende og ikke den altoverstyrende faktor. Det er den eneste måde, vi kan bevare de husdyrgenetiske ressourcer i henhold til internationale aftaler; og det er den eneste måde, der kan skabes ro inden for området. Tryk avler kun modtryk, og lige så vel, som vi skal bevare mangfoldigheden i vore husdyr, må offentlig myndighed også se at forstå og respektere mangfoldigheden hos avlerne, der for manges vedkommende udfører dette arbejde med deres hjerteblood."

Med det netop indkomne svar fra GRU, er det jo tydeligt, at man ikke har tænkt sig, at stoppe overstyringen, endsige respektere avlerne. Det er sørgeligt, men da denne kamp efterhånden har stået på i mange år, giver vi ikke op. Ikke kun dyrene, men også kulturen, miljøet og avlerne omkring disse skal bevares. Det har Danmark forpligtet sig til, ligegyldigt om GRU og dette organs overordnede har lyst eller tid.

